

Politika učinkovitog rješavanja kriznih situacija

Objavljeno: 30.6.2015.

Mogućnosti i procedure efikasnog rješavanja kriznih situacija obuhvaćaju mjere preventivnoga karaktera, mjere rane intervencije i sanacijske mjere. Hrvatska narodna banka, zajedno s Hanfom i DAB-om, zadužena je za sanacijske procedure nad institucijama čije je poslovanje u njihovoj nadležnosti. Takva koordinacija pomoći će usklađivanju različitih politika, koordiniranju aktivnosti ocjenjivanja, razmatranja i ublažavanja sistemskih rizika te komunikaciji sa širom javnošću, čime je zaokružen institucionalni okvir koji podržava stabilnost financijskog sustava.

Politika rješavanja kriznih situacija institucionalno je određena djelovanjem Hrvatske narodne banke. U skladu s odredbama [Zakona o kreditnim institucijama](#) HNB je nadležan za provedbu mjera preventivnoga karaktera i mjera rane intervencije, dok je u skladu s odredbama [Zakona o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava](#) HNB postao i jedno od [sanacijskih tijela](#) u Republici Hrvatskoj te je na taj način ovlašten provoditi i [sanacijske ovlasti](#) nad kreditnim institucijama.

Efikasno rješavanje kriznih situacija obuhvaća (i) mjere preventivnoga karaktera, (ii) mjere rane intervencije i (iii) sanacijske mjere.

U sklopu preventivnih mjera, kreditne institucije u Hrvatskoj dužne su najmanje jednom godišnje izrađivati [planove oporavka](#) (ili nakon promjene u pravnoj ili organizacijskoj strukturi, poslovnoj ili financijskoj situaciji koja bi mogla bitno utjecati na plan oporavka ili stvoriti potrebu za njegovom promjenom). Planovi oporavka ne pretpostavljaju dostupnost izvanredne javne financijske potpore ili primitak te potpore, a strukturirani su na sljedeći način: kad tijekom redovitoga poslovanja nastupe ozbiljniji poremećaji koji dovode u pitanje funkcije kreditne institucije i sam opstanak na tržištu, tada se aktiviraju mjere rane intervencije koje mogu sadržavati: primjenu mjera iz plana oporavka, identifikiranje i otklanjanje problema u poslovanju, sazivanje glavne skupštine i predlaganje dioničarima donošenja određenih odluka od strane HNB-a, a HNB može još zatražiti smjenu članova upravljačkog tijela ili višeg rukovodstva, izradu plana pregovora o restrukturiranju duga prema vjerovnicima, promjenu poslovne strategije, promjenu pravne ili organizacijske strukture kreditne institucije, imenovati privremenog upravitelja i drugo.

Posljednja linija obrane (poslovanja institucije ili financijske stabilnosti u cjelini) jesu sanacijske procedure. U svojoj pripremnj fazi Hrvatska narodna banka izrađuje planove sanacije. Pritom se uzimaju u obzir relevantni scenariji uključujući idiosinkratske i makroekonomske događaje te se isključuju pretpostavke izvanredne javne financijske potpore (osim korištenja sredstava [sanacijskog fonda](#)) i likvidnosna pomoć HNB-a.

Ako u ovoj fazi uoči određene prepreke za provođenje, Hrvatska narodna banka može naložiti mjere za uklanjanje tih prepreka, koje mogu sadržavati: reviziju sporazuma o financiranju unutar grupe, ograničavanje najveće moguće pojedinačne i ukupne izloženosti, dostavljanje dodatnih informacija, prodaju određene imovine, ograničavanje ili zabranu određene aktivnosti, razvoj novih poslova ili proizvoda, promjenu pravne ili operativne strukture institucije ili bilo kojeg njoj podređenog društva, zahtjev upućen instituciji ili matičnom društvu da osnuje holding, zahtjev upućen instituciji da izda ili redefinira obveze kako bi ih učinila prihvatljivima za instrumente unutarnje sanacije.

Sanacijski plan se aktivira ako:

- 1) institucija propada ili će vjerojatno propasti (ocjena u nadležnosti HNB-a);
- 2) nije razumno očekivati da bi druge mjere privatnog sektora, mjere institucionalnog sustava zaštite, supervizorske mjere u fazi rane intervencije ili smanjenje vrijednosti ili pretvaranje instrumenata regulatornoga kapitala spriječile propast u razumnom razdoblju;
- 3) postoji javni interes, odnosno ako se smatra da će se sanacijom ostvariti [ciljevi sanacije](#).

Na prijedlog HNB-a, odluku o pokretanju postupka sanacije ili podnošenju prijedloga za stečaj kreditne institucije donosi DAB u roku od tri radna dana, pri čemu se odluka dostavlja Ministarstvu financija, HNB-u, Hanfi, Vijeću za financijsku stabilnost te sljedećim tijelima EU-a: EBA, ESRB, EK, ESB, ESMA, EIOPA. DAB odmah u sklopu odluke o sanaciji ili u roku od 24 sata donosi odluku o imenovanju sanacijske uprave i na taj način preuzima kontrolu nad institucijom u sanaciji.

Ovo podrazumijeva primjenu [instrumenata sanacije](#) kao što su instrument prodaje pri čemu se vodi [načelima](#).

© HRVATSKA NARODNA BANKA